

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

Адыгэ Республикэм и Лышхъэ и Указ

Адыгэ Республикэм гъэсэныгъэмрэ шэныгъэмрэкIэ иминистрэ ехылагъ

Адыгэ Республикэм и Конституцие ия 78-рэ статья иподпунктэу «р»-м диштэу унашгъо сэшIы:

1. Хъуажэ Аминэт Шумафэ ыпхъур Адыгэ Республикэм гъэсэныгъэмрэ шэныгъэмрэкIэ иминистрэу гъэнэфэгъэнэу.

2. ЗыкIэтхэхэрэ мафэм щегъэжьагъэу мы Указым кIуачIэ иIэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу
ТХЪАКIУЩЫНЭ Аслъан

к. Мыекъяупэ,
мэзаем и 28-рэ, 2012-рэ илъэс
N 59

Адыгэ Республикэм и Лышхъэ иунашъу

Рэзэныгъэ тхылъ ятыгъэным ехылагъ

Илъэсыбэ хъугъэу шIуагъэ кытэу Иоф зэрашIэрэм ыкIи антимонопольнэ органыр Адыгэ Республикэм зыщызэхашагъэр илъэс 20 зэрэхъурэм япхыгъэу рэзэныгъэ тхылъ ятыгъэнэу:

1) **ЖэнэлI Аслъан Шахан ыкIом** — Федеральнэ антимонопольнэ къулыкIуэм Адыгэ РеспубликэмкIэ и ГъэорышIапIэ ипашэ игуадзэ;

2) **Псылушгъо МулиIэт Хьамедэ ыпхъум** — Федеральнэ антимонопольнэ къулыкIуэм Адыгэ РеспубликэмкIэ и ГъэорышIапIэ иэксперт-специалист шхъаIэ;

3) **Рыбина Аннэ Тариел ыпхъум** — Федеральнэ антимонопольнэ къулыкIуэм Адыгэ РеспубликэмкIэ и ГъэорышIапIэ иведушэ специалист-эксперт.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу
ТХЪАКIУЩЫНЭ Аслъан

к. Мыекъяупэ,
мэзаем и 28-рэ, 2012-рэ илъэс
N 29-рг

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм

Илъэсыбэ хъугъэу гуетыныгъэ фыриIэу къэралыгъо хабзэм иорганхэм Иоф зэрашиIэрэм, общественнэ-политикэ ИофшIэным чанэу зэрэхэлажьэрэм афэшI Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Шытхъу тхылъ фагъэшъошагъ **Черниченко Михаил Николай ыкIом**, муниципальнэ образованийеу «Къалэу Мыекъяупэ» ипашэ.

Урысыем и Президент гъэтханэм и 4-м хэтыдзышт. Ар къэсынкIэ мэфи 3 къэнагъ. ТапэкIэ хэгъэгум ищыIакIэ зэрэгъэпсыгъэщтыр, хэдзынхэм шыпкыагъэу яIэщтыр шъоры, хэдзакIохэр, зэлъытыгъэр!

ТхьакIушынэ Аслъан:

«Нэбгырэ пэпчъ ежъ зыфэгъээзэгъэ Иофыр ары ышIэн фаер»

Наркотикхэм апэшIуе-кIогъэнымкIэ комиссиеу Адыгэ Республикэм щызэхашагъэм тыгъуасэ зэхэсыгъо иIагъ. Ащ тхьамэтагъор щызэрихъагъ АР-м и Лышхъэу ТхьакIушынэ Аслъан.

Сурэтыр А. Гусевым тырихыгъ.

Наркотикхэм алъэныкIохэ Иофхэм язытэ мониторинг шIыгъэным фэгъэхыгъэ Положением нэIуасэ фишIыгъэх наркотикхэм апэшIуекIогъэнымкIэ комиссием иаппарат ипашэу КъудаекIо Юрэ. Ау ащ зыдырамыгъэштагъэхэр, хэкуыныгъэу алъытагъэхэр кыхыкIыгъэх, джыри Иоф депшIэн фаеу зэдаштагъ ыкIи кыизэкIагъэкIожьыгъ.

Республикэм ит хьапсхэм наркоманием захимышгъомбгъуным, гъэбылгыгъэкIэ наркотикхэр ахэм адамыханхэм фэшI Иофтхьабзэу зэшIуахыхэрэм кIатегушылагъ бэзджэшIагъэ зезыхыагъэхэм пшгъэдэкIыжъ ягъэхыгъэнымкIэ Федеральнэ къулыкIуэм и ГъэорышIапIэу АР-м шыIэм иотдел ипашэу Дмитрий Кандаковыр. Ащ кызыриIуагъэмкIэ, нэбгырэ 486-у Адыгеим ит хьапсхэм пшгъэдэкIыжъ ащызыхыхэрэм ащыцэу нэбгырэ 87-р наркотикхэм апыщагъэ хъугъэхэу, 37-мэ агъэфедэгъэу агъэунэфыгъэу учетым хэтых. 2011-рэ илъэсым кыкIоцI наркотик веществ-

во грамми 182-рэ пстэумкIи хьапсхэм кIахIахыгъ, ащ щыцэу грамми 166-р гъэбылгыгъэу дахъэзэ къаубытыгъэх, грамми 16-р дахъэгъахэу къапкырахыгъ. Ар мыбэ дэдэми, ащ фэдэу зэфэшIыгъэу къагъэгъунэрэ учреждением зэрэдахьагъэм уигъэгумэкIынэу зэрэщытыр зэхэсыгъом хэлажьэхэрэм кыхагъэщыгъ, къулыкIуэу ащ фэгъээзэгъэм мы Иофыгъом нахъ гъэлъэшыгъэу Иоф дишIэн фаеу алъытагъ. Наркотикхэм апыщагъэ хъугъэхэм, зыгъэфедэгъэхэм ар алэ-кIогъэзыжыгъэнымкIэ диным ишIуагъэ кыкIонэу зылъытагъи къахэ-кIыгъ.

Адыгеим ыкIи Пшызэ шгъолыр ащыпсэурэ быслъымэнхэм ямуфтиеу Емыж Нурбий республикэ гъэзетхэмрэ телевидениемрэ нахыбэу наркотикхэм япхыгъэ Иофыгъохэм атегушыIэнхэ, ежъ зипэшэ купэу правэу хъумэкIо органхэр зыхахэхэрэм еджапIэхэр нахыбэрэ къаIухъанхэ, кIэлэеджакIохэм зэдэгущыIэгъухэр адашIынхэ фаеу ылъытагъ.

— Нэбгырэ пэпчъ ежъ зыфэгъээзэгъэ Иофыр ары ышIэн фаер, — кы-
Iуагъ ТхьакIушынэ Аслъан. — Зым ышIэщтыр адрэм кырымшIожьэу, шхъадж ипшъэрылгъхэр икIоу ыкIи игъом ыгъэцакIэхэмэ, нэмыкIхэр кыххэлэжьэнхэр имыщыкIагъэу Иофыгъоу шыIэр дэгъэзыжыгъэ хушгъ.

Красногвардейскэ ыкIи Джэджэ районхэм наркотикхэм апэшIуекIорэ Иофтхьабзэу ащызэхашэхэрэм ахэм япашэхэр кIатегушылагъэх, ау къаIуагъэм зыдырамыгъэштэгъабэ къахэ-кIыгъ, упчIэхэр афагъээзэгъэх. АР-м и Лышхъэу къаIуагъэр кы-
зэфихысыжыкIэ, наркотикхэм апы-
щагъэу кьоджэ псэупIэхэм адэсыр зыфэдыр икIоу зэрэмыгъэунэфы-
гъэр, пчъагъэу къагъэлъагъохэрэр зэрэмыгъэрэхэр кыхыгъэщыгъ, нар-
котикхэм афэгъээзэгъэ къулыкIуэми, правэу хъумэкIо органхэми, район ыкIи псэупIэ администрациехэми ащыкIагъэр дагъэзыжыгъэнэу къафи-
гъэпытагъ.

ХЪУТ Нэфэст.

Пшъэрылгъ гъэнэфагъэхэр къафигъэуцугъэх

АР-м и Лышхъэу ТхьакIушынэ Аслъан тхьамэтагъор зыщызэрихъэгъэ зымычэзу зэхэсыгъо правопорядкэмкIэ координационнэ Советым тыгъуасэ иIагъ. УФ-м и Президент ихэдзынхэр зыщыкIоштхэ уахътэм республикэм рэхъатныгъэ ильыным фэшI анаIэ зытырагъэтын фаехэм ащ хэлэжьагъэхэр атегушылагъэх.

ХэдзыпIэ участкэхэр къэгъэгъунэгъэнхэр, терроризмэм щыухъумэгъэнхэр, видеокамерэу, нэмыкI псэуалъэу ащагъэуцугъэхэр кызытэгъэнэ-

гъэнхэр пшъэрылгъ шхъаIэхэм ащы-
цэу зэрэщытыр АР-м и Лышхъэу кыхыгъэщыгъ. НахыпэкIэ пстэу-
ри икIоу гъэцэкIагъэ зэрэмыхъугъа-
гъэр кыдылгытэгъэ, правэу хъумэкIо,
къэралыгъо хэбзэ ыкIи чыпIэ зы-
гъэIорышIэжыпIэ органхэм пшъэ-
рылгъ гъэнэфагъэхэр къафигъэуцугъэх.

— Цыфхэм ящынэгъончъагъэ, рэхъатныгъэ республикэм зэрилгы-
щтым лъэшэу тынаIэ тедгъэтын фае, — кыIуагъ ащ. — Шыпкыэ-
ныгъэ, шхъаихыгъэ ахэлъэу хэ-

дзынхэр зэхэтцэнхэри типшъэрылгъ шхъаIэхэм ащыш.

Хэдзынхэр къэсынкIэ мэфэ заулэу къэнагъэми, ахэр зыщыкIоштхэ тхьа-
умэфэ мафэми анахъэу анаIэ зыты-
рагъэтын фаехэм, шхъадж зыфэгъэ-
зэгъэштхэм нэужым игъэкIотыгъэу атегушылагъэх. Хэдзынхэр зытекIы-
хэрэ ужым Лениным ыцIэ зыхырэ площа-
дым митинг щызэхашэнэу ащ фэгъэхыгъэ тхылъ кызыратыгъэр, ау чыпIэу зыщызэхашэщтым зэрэды-
рамыгъэштагъэр МыекIопэ къэлэ ад-
министрацием ипашэу кыIуагъ. Ми-
тингхэр зыщыкIоштхэ чыпIэр зако-
ным тетэу къалэм шагъэуэфэнэу рес-
публикэм ипашэу къариIуагъ.

(Тикорр.).

Хэдзынхэр щынэгъончъэнхэм пай

Правэукононыгъэхэр профилактикэ шыгъэнхэм фэгъэззгъэ Оперативнэ штабым игъэклотыгъэ зэхэсыгъоу мы мафэхэм илагъэр зерицагъ Урысые Федерацием хэгъэгуклоц! ИофхэмкIэ иминистрэу Рашид Нургалиевым. Ар видеоконференцие шыкIэм тетэу агъэпсыгъ. УФ-м и Президент ихэдзынхэу къэблагъэхэрэр щынэгъончъэу зэхэщэгъэнхэм, гъэтхэпэм и 4-м общественнэ рэхъатныгъэр къэухъумэгъэным правэухъумэкIо органхэр зэрэфэхъазырхэм, нэмыкI Иофыгъохэми къэзэрэуэгъоигъэхэр атегушылагъэх.

Адыгеим ышIэкIэ Иофтхъабзэм хэлэжъагъэх Ар-м и Лышгъхьэрэ министрэхэм я Кабинетрэ я Администрацие ипашэу Владислав Федоровыр, Ар-м и Премьер-министрэ игуадзэу Алексей Петрусенкэр, республикэм и МВД ипашэу Александр Речицкэр, къулыкъухэм ыкIи подразделениехэм ялыкIохэр.

Рашид Нургалиевым зэхэсыгъор къызэлуиыхызэ, хэдзынхэу

къэблагъэхэрэм тикъэралыгъокIэ мэхъанэшхо зэряIэр, а кампаниер щынэгъончъэу, законодательствэм диштэу регъэкIокIыгъэнымкIэ полицием икъулыкъушIэхэм пшгъэдэкIыжышхо зэрахъырэр къылуагъ. Мы уахътэм хэдзыпIэ участкэхэм къарашэлIэшт документациер къэухъумэгъэныр пшгъэрылгъ шхъалэхэм ащыщэу къыгъэнэфагъ.

Ар-м хэдзынхэмкIэ и Гупчэ коммиссие унашъоу ышIыгъэм диштэу республикэм хэдзыпIэ участкэ 264-рэ шызэхашагъ. Ахэр щынэгъончъэным ыкIи законодательствэм къыгъэнэфэрэ нэмыкI шапхэхэм адештэхэмэ ауплъэкIугъэх МВД-м, ФСБ-м, МЧС-м, ЦИК-м ыкIи муниципальнэ образованиехэм ялыкIохэм. ХэдзыпIэ чIыпIэхэм веб-камерэхэр ащыгъэуцу-гъэнхэм епхыгъэ ИофшIэнхэр мы уахътэм ауых, ахэр Интернетым епхыгъэштых.

Хэдзынхэр щынэгъончъэу ыкIи шапхэхэм адештэу рекIокIынхэм, хэдзэкIо коммиссиехэм IэпыIэгъу афэхъугъэным афэшI ИофшIэкIо ыкIи зэхэфын-оперативнэ купхэр республикэм шызэхашагъэх.

1812-рэ илъэсым шыIэгъэ заом Урысыем текIоныгъэр къызы-щыдихыгъэр илъэс 200 зэрэхъурэм ипэгъокIэу хэгъэгум шызэ-лъашIэрэ сурэтышIхэм якъэгъэлъэгъонэу «Недаром помнит вся Россия» зыфиIорэр КъокIыпIэм щыпсэурэ лъэпкъхэм ямузей и Темир-Кавказ къутамэ къыщызэлуахыгъ.

— Мы къэгъэлъэгъоным игъэхъазырын мээ пчъагъэрэ ыуж титыгъ, зэкIэмкIи экспозицие 30 хэхъагъ, — къеIуатэ музеем инаучнэ отдел ипашэу Сулейман Фатимэ. — Заоу мээ 6-рэ Iуагъэм Урысыем идзэхэм лыгъэу шызэ-рахъагъэр, текIоныгъэу къышхыда-хыгъэр кIэлэцIыкIухэм афэтIотэн, ядгъэшIэн тимурад. Экспонатхэр республикэм икбалэхэм ыкIи ирайонхэм къащыдгъэлъэгъоштых.

Поселкэу Тульскэм дэт гурит еджапIэу N 1-м мы мафэхэм къэгъэлъэгъонымр шылагъ. АшIогъэшIэгъонэу кIэлэцIыкIухэр ащ еплъыгъэх.

ШХОНЧЫБЭШIЭ Рузан.

Лыхъужьыр ащыгъупшэрэп

Къуаджэу Пэнэхэс шапIугъэ
ШуцIэ Абубэчыр
къызыхъугъэр илъэси 100 хъугъэ

Одессэ дэтыгъэ дзэ-хы базэм ихы лъэсыдзэ ия 384-рэ батальон хэтыгъэ нэгбгърэ 55-мрэ старшэ лейтенантэу Ольшанскэр зипэшэгъэ дзэ частым идзэкIолI 12-рэ пцэжышхо къухъэхэм арысхэу километрэ 15 псыхъом тетхэу акIуи, къухъэуцупIэм нэсыгъэх. Ахэм пшгъэрылгъэу яIагъэр пным идзэхэр зэрагъэлорышIэхэрэр зэщыгъэкъогъэныр, фашистыдзэхэм акIыб пным утын пхъашэ шехыгъэныр ары.

А зэо пхъашэм ШуцIэ Абубэчыр лыгъэшхо къыхафэзэ хэлэжъагъ. Пулеметчыкыр къызаукIым ащ ычIыпIэ иуцуи пным зэрар ин ригъэшIыгъ. ТIоуцогъо къаулагъ нахъ мышIэми, пыеу къажэхъахэрэм ифэшшошэ утын езыыхъэрэм ахэтыгъ. Отрядым хэт дзэкIолIхэм япчъагъэ нахъ макIэ хъуэпытыштыгъ. Аужырэ чэщым адыгэ кIалэр хылыгъэу къаулагъ, иакъыл шыуагъэу чэщыр рихи, пчэдыж нэфылыгъэ штэгъум фашистэу къилыгъэхэм апэуцужьын ылъэкIыгъ. Къинэу щытыгъэми, зыкIыIэти, дэпкъым егъэкъугъэу автоматымкIэ ахэм яоу ыублагъ.

Десантым хэтыгъэ дзэкIолI лыхъужьхэм кIалэм дэт элеваторыр тидзэхэр къэсыфэхэ къаухъумагъ. Нэгбгърэ 67-м щыщэу псаоу къэнэжыгъагъэр 12 нылэп.

Къалэу Николаев лыхъужьныгъэ зезыхъэгъэ дзэкIолIхэм саугъэт дахэ шафагъэуцугъ, зэкIэ хэкIодагъэхэри ащ шагъэ-тылбжьыгъэх.

Къалэм игупчэ площадь десантникхэм ацIэ фаусыгъ. Икъуаджэу зышапIугъэм дэт еджапIэм Советскэ Союзым и Лыхъужьэу ШуцIэ Абубэчыр ыцIэ ехы.

*ЛIЭХЪУСЭЖЪ
Хъаджэсрэтбый.*

Сурэтым итыр: *ШуцIэ Абу-бэчыр.*

ЫныбжыкIэ кытефи дзэм защэм Абубэчыр хы лъэсыдзэм ия 384-рэ батальон хэфагъ. Къалэхэу Керчь, Таганрог, Мариуполь яхъэнэ-гъунэхэм десантэу ащырагъэтIысыкIыхэрэм ахэтыгъ.

Хэгъэгу зэошхом илъэхъан лыгъэу къахэфагъэм фэшI дзэкIолI мин пчъагъэмэ Советскэ Союзым и ЛыхъужьыцIэ къафагъэшхошагъ, ау зэ нылэп нэгбгърэ 67-рэ зыхэтыгъэ отрядышхоу зэо пхъашэм хэлэжыгъэ пстэуми а лыхъужьыцIэр къазэрафагъэшхошагъэр. Ахэм адыгэ кIалэу Пэнэхэс шапIугъэри ащыщыгъ.

Я 3-рэ Украинскэ фронтым хэхъэшттыгъэхэ я 5-рэ ыкIи я 28-рэ армиехэр 1944-рэ илъэсым гъэтхэпэ мазэм ыкIэхэм адэжъ къалэу Николаев ихъанэ-гъунэхэм ащыкIогъэ заохэм ахэлэжъагъэх. Тидзэхэм къалэр штэгъэнымкIэ IэпыIэгъу афэхъугъэным фэшI псыхъоу Буг агъэфеди командованием хы лъэсыдзэхэр хэтхэу отряд Николаевскэ къухъэуцупIэм щыригъэтIысыкIыгъ.

Гъэтхэпэм и 26-м, чэщым,

ХэкIыпIэ къагъотыгъ

Техникэ зэфэшхъафхэу тигъогухэм ащызекIохэрэм япчъагъэ илъэс къэс нахъыбэ мэху, ау гъогухэм ахахъорр макIэ. Ащ къыхэкIыкIэ ахэм уащызекIоныр шынагъо мэху. Ащ фэдэ чIыпIэу тыкъызтегушыIэмэ тшIонгъор ТэхъутемыкIое районымкIэ поселкэу Яблоновскэм итыгъэкъохъэпIэ лъэныкIо шыIэ гъогушхом изэпырыкIыпI ары.

Илъэс 20 фэдизкIэ узэкIэлэбжыкIэм, Краснодар икыблэ лъэныкIокIэ Пшызэ лъэмыдж тыралхъэгъагъ. МышкIэ гу-хэлэу щытыгъэр къэлэшхом дэхьэрэ транспортым ипчъагъэ гъэмэкIэгъэныр арыгъэ ыкIи арэуштэу хъугъэ. Ау нэмыкI гумэкIыгъохэр ащ къызыди-хыгъэх. Федеральнэ гъогушхом зэпырыкIыпIитIу иIэ хъугъэ: Яблоновск — Бжыхъэ-кIоежэ, Яблоновск — Шапсыгъэ псыубытыпIэ лъэныкIу. Апэрэ гъогу зэхэкIыпIэм

тапэкIэ машинабэ шызэутэкIы-щтыгъ, цIыфхэри хэкIуадэ-щтыгъэх. АдыгеякIэм дэжъ чIыпIэ нэкIэу илагъэм сатыу-шыпIлэ пчъагъэ шамIыгъ, цIыфыби, машинаби ахэм якIуалIэ. Щынэгъо дэдэ зэхъум нэфыгъуазэхэр тырагъэуца-гъэх. ЧIыпIэр рэхъат хъугъэ.

Ятлонэрэ зэпырыкIыпIэм зэхъокIыныгъэ фэмыхъоу бэкIае тешлагъ. Мыщ дэжыкIым нэгбгърэ 44-рэ Iукодэгъ, транспор-тэу шызэутэкIыгъэри шыфы-къуагъэри бэдэд. «Мы гъогум федеральнэ мэхъанэ иIэу щы-тышъ, нэфыгъуазэ тебгъэуцо хушгъэ» алоштыгъ. Ау Тэхъу-темыкIое район админист-рацием ыкIуачIэ рыхылыи, апшгъэкIэ шыIэ пащэхэм яшIэ хэлэу нэфыгъуазэ шагъэу-цугъ. Ащ къышегъэжъагъэу цIыф ыкIи транспорт фыко-ныгъэхэр зэпыугъэх. Рудым Iусхэми, машинэхэм адисхэ-ми загъэпсэфыжыгъ.

ХЪУИЦТ Шэбан.

Къэгъэлъэгъонымр къызэлуахыгъ

Планым къырагъэхъугъ

Урысые Федерацием Пенсие-хэмкIэ ифонд и Правление къы-зэтынэкIыгъэ 2011-рэ илъэсым икIэуххэм яхылыгъэ игъэклотыгъэ зэхэсыгъоу мээам и 28-м илагъэм къышыгушхыIэзэ, ащ итхъаматэу Антон Дроздовым къызэрилуа-гъэмкIэ, пенсие лъэпкI пстэури социальнэ пособиехэри къызэты-нэкIыгъэ илъэсым икIу фэдиэу ыкIи ипIалэм ехъулIэу аратыгъэх. ШIокI зимыIэ пенсие страхова-нием хэхъэрэ тынхэу сомэ трил-лиони 2,82-рэ къаугъоигъ, планым проценти 2,9-у къырагъэхъугъ.

Псауныгъэр къэухъумэгъэным-кIэ ыкIи социальнэ хэхъоныгъэ-хэмкIэ министрэу Татьяна Голи-ковам къызэлуиыхызэ зэхэсыгъом иIофшIэн хэлэжъагъэх УФ-м и Федеральнэ ЗэлуIэ, шIокI зимыIэ пенсие ыкIи медицинэ страхо-ваниемкIэ фондхэм, бизнес-со-обществэм ялыкIохэр ыкIи ПФР-м ирегиональнэ къутамэхэм япашэхэр.

Страховой тынхэм яхылыгъэ темэр лыгъэкIуатэзэ, Антон Дроз-довым хигъэунэфыкIыгъ Урысы-ем ПенсиехэмкIэ ифонд пэшэ-ныгъэ зыдызэрихъэрэ шIокI зи-мыIэ медицинэ страхованиехэм хэхъэрэ тынхэм якъэугъоинкIэ планыр дэгъоу зэрагъэцIэкIэжы-гъэр. ГушыIэм пае, ФФОМС-м пае сомэ миллиард 326,6-р (про-

центи 3,8-кIэ планым нахъыб), ТФОМС-м пае сомэ миллиард 220,7-рэ (проценти 9,9-кIэ пла-ным нахъыб) къаугъоин алъэ-кIыгъ. КIэухышIухэм лъапсэ афэ-хъугъэхэм ащышых цIыфхэм Ио-фшIэн язытырэ организацие зэф-шхъафхэм зэфышытыкIэу ады-ряIэм идэгъугъэ зэрхагъэхъагъэр ыкIи документхэмкIэ зэхъожы-гъэныр электроннэ шыкIэм тетэу зэрагъэпсыгъэр. Джащ фэдэу хигъэунэфыкIыгъ шIокI зимыIэ пен-сие страхованием хэгъэхъэрэ тынхэмкIэ илъэсым никIыгъом ехъулIэу ИофшIанIэхэм чIыфэу къатенагъэр процент 1,8-м зэрэ-шIомыкIыгъэр.

Илъэс ИофшIагъэхэр къызэф-и-хысыжхъэзэ къэгъушылагъэр нэ-мыкI лъэныкIохэми къащыуцугъ. Пенсиехэм къазэрэхэхъогъэ пчъа-гъэр, къахэхъагъэр зыфэдиэ-зыр, ахэм мылькIоу апэлуагъэхъагъэр бэкIэ нахъыбэ зэрэхъугъэр, илъэ-сым кыкIокI пенсие зыфагъэу-цугъэ пчъагъэр, нэмыкI ИофшIа-гъэхэр агу къыгъэкIыжыгъэх. Джащ фэдэу къэралыгъомрэ цIы-фымрэ ахыщэ IахъкIэ зэдыхэла-жъэхъэзэ пенсиехэм апае мылькIу зэлугъэкIэгъэным фэгъэхъыгъэ программэм хэуцагъэхэр нахъы-бэ зэрэхъугъэхэр, яхэм япчъагъэ миллиони 7-м зэрэнэсыгъэр хигъэунэфыкIыгъ.

Ны (унэгъо) мылькIум къытегу-щыIэзэ къызэрилуагъэмкIэ, къэ-ралыгъо сертификат зилэхэм япро-цент 15,8-м а мылькIур зэрэпаоу агъэфедэгъах. Нахъыбэмэ (процент 75-м) унэ амалхэр нахъышIу шыгъэнхэм мылькIур пэлуагъэ-хъагъ. 2012-рэ илъэсым ехъулIэу зэкIэмкIи ны (унэгъо) мылькIум-кIэ сертификатыр Урысыем шы-псэурэ нэгбгърэ миллиони 3,3-м ехъурэм аратыгъ. Ны (унэгъо) мылькIум ыгъэнэфэрэ ахъщэр ятыгъэным пае ПФР-м ифонд 2012-рэ илъэсымкIэ ибюджет со-мэ миллиарди 162,7-рэ къышхыда-лытагъ.

ПФР-р хэлэжъэзэ ны (унэгъо) мылькIум игъэфедэн ехылыгъэ за-конхэр 2011-рэ илъэсым аштагъэх. Джы а мылькIур кIэлэцIыкIухэр егъэджэгъэнхэм зэрэпэлуагъахъ-рэм имызакъоу, сабыи IыгыпIэ-хэм якIэлэцIыкIухэр зэрашIагъ-хэрэм ыуасэ тыгъэнымкIи агъэфедэн алъэкIышт. Джащ фэдэу до-клад къэзышыгъэр нэмыкI Иофы-гъохэми къащыуцугъ, зэшIуахын алъэкIыгъэр пчъагъэхэмкIэ нафэ къышIыжыгъ.

Агъэнэфэгъэ темэм ехылылагъэу зэхэсыгъом къышыгушхылагъэх ПФР-м ирегиональнэ къутамэхэм япашэхэм ащышхэрэ.

УФ-м и ПФР

къ. Москва

Урысыемирэ зэхъоклырэ дунаимрэ

Урысые Федерацием и Правительствэ и Тхаматэу Владимир Путиным изичэзыу статья мы мафэхэм гъэзетым кыхиутыгъ. Дунаим шыхурэ-шышлэхэр кы-зэхифыхэзэ, Урысыем Іэкыб хэгъэгу политикэу зэрихэрэр зыфэдэщтыр ащ кьегъэнафэ.

Урысыем, хэгъэунэфыкы Владимир Путиным, сыдыгъоклы шыхафитыныгъэ илэу Іэкыб хэгъэгу политикэ зэрихъаным епхыгъэ фэгъэкӀотэныгъэхэр ыгъэфедэщтыгъэх. АщкӀэ пстэуи апэригъэшштыгъэ иполитикэ зэкӀэми кьагурылон алъэкӀэу гъэпсыгъэныр. Джырэ дунэе зыфитыныгъэхэмкӀэ ар чыгъэшшын-гъэм ишысэшшӀоу шыт. В. Путиным зэрилътэрэмкӀэ, кризисыр кызыжъэрэр дунэе фитыныгъэхэм яшапхъэхэр укыогъэнхэм пыхъэхэрэр шылэхэ зыхыукӀэ ары. Ащ кыкӀэлъэкӀо Іэшэ зэпэуцуныгъэхэм кьатырэ зэшыгъэкӀоныгъэшхохэу шӀушӀэ

гухэлъхэмкӀэ кьаушыхъатыж-хэрэр.

Цыфым ифитыныгъэхэр кьэу-ухъумэхэу пӀозэ ахэр Ыпхынхэр шытху зыпылгъ Іофэу шытӀ, етхы В. Путиным, гухэлъ шӀой-хэр зепхъанхэм имурад кьодые нахъ. Ащ фэдэ политикэм кьэралыгъо шыхафитныгъэм ипринципхэу лӀэшӀэгъу пчъагъэхэм агъэпсыгъэхэр зэщегъахъо ыкӀи моральнэ-правовой зыфитыныгъэхэр шымылӀажъхэ ешӀы.

Правительствэм и Тхаматэ КьоклыпӀэ Благъэм шыхурэ-шы-шлэхэрэм мэхъанэ гъэнэфагъэ ареты, иеплгыкӀэхэр кьарелуалӀэ.

«Араб гъатхэр» зэхъоклыныгъэшлэхэр кьэхунхэм игугъапӀэу апэрэмкӀэ кьыпшыхъуштыгъэ. Демократиём епхыгъэ реформэхэм афэбанэхэрэм Урысыем шыпсэуэхэрэм апэ адырагъаштӀгъыгъ. Ау бэ темышлагъэу нафэ кьэхуыгъ хэгъэгухэм ашышыбэмэ цивилизованнэ шыкӀэм пэчыжъэу зэ-

пэуцуныгъэхэр зэрашыкӀохэр», етхы В. Путиным.

Ащ фэдэу псыр зыщагъэутхъохэрэм джы агупчэу хуыгъэ Сириер. Ливием зэрэшыхъуыгъагъэм фэдэу а хэгъэгуми шагъэпсы зэрэмыхъуштыр хигъэунэфыкӀэзэ, а зекӀуакӀэр В. Путиным еумысы, бгъуитӀур зэгъэшлугъэным фэлэжъэнхэ фаеу дунэе сообществэм кьеджэ.

Истатья чыпӀэ гъэнэфагъэ шырегъэуыты ядернэ Іофым. Ураныр обоготать шыгъэныр зэрэдыхэтэу, гражданскэ ядернэ программэм хэхъоныгъэхэр егъэшшынхэм ифитыныгъэ Ираным етыгъэныр игъоу елыгъэ. Ау ащ пае зэкӀэ ядернэ Іофхэу ащ шагъэцакӀэхэрэр МАГАТЭ-м ыушлӀэкӀунхэ ылъэкӀынэу шытын фае.

Статьям ихэушыхъафыкыгъэ темэу шыт Іэкыб хэгъэгу политикэм кьыдилыгъэрэ экономическэ Іофыгъоохэр. БРИКС-м хэхэрэ (Китаим, Индиём, Бразилиём ыкӀи Кьыблэ Африкэм) кьэралы-

гъохэм зэрадэлэжъэхэр шыкӀэм хэгъэхъоныгъэхэр егъэшшынхэ фаеу елыгъэ. Джащ фэдэу США-м Іоф зэрэдашӀэрэми хэгъэхъогъэн, сатыум ыкӀи бгъуитӀу инвестициехэр гъэфедэгъэнхэм чаныгъэ ахэлъхъэгъэн фаеу кьелӀо. Джы урысые-американскэ зыфитыныгъэхэм зыпкытыныгъэ ахэлъэп, ахэхъоу ыкӀи кьакӀичэу Іофыгъуабэ зэшӀохыгъэнымкӀэ зыкӀэуухъумажыныгъэ шыкӀэ зыхэлъ экономическэ лъэпсэ пытэ тыхэгъэгухэм азыфагу зэримылӀыр ары.

— Шынэгъончъагъэр гъэпытэгъэныр УрысыемкӀи, зэрэдунаеуи пстэумэ апэ игъэшшынхэм фэе Іофэу шыт. Ащ тетэу хуын зылъэкӀыштыр политикэр ззыгъэфэрэ пстэуми международнэ правэм ыгъэнэфэрэ шӀпхъэ шыхъалэхэр агъэцӀэкӀажыкӀэ зыхыукӀэ ары нылӀ. США-р ыкӀи НАТО-р а шапхъэхэм загъорэ зэрадэхыхэрэм международнэ зэ-

фыштыкӀэхэр кызыщегъахъо. Агу илӀыр шыхъэихыгъэу кьа-Іозэ политикэр чаныгъэ хэлъэу зышыгъэпсыгъэмэр «шъабэу ателунокӀэхэзэ» хэбзэнчъэу шыт амалхэр зыщагъэфедэхэрэмэр ІупкӀэу зэхуышыхъафыкыгъэнхэ фае. ЧыпӀэ социальнэ купхэм кьахэмыкыгъэу, ау Іэкыб кӀуачӀэхэм кьатырэ мылӀкур агъэфедэзэ мыправительствэ организациехэм ячаныгъэ хагъэхъоным зэрэфежъэхэрэм пэуцукыгъэнхэ фае. Статьям кьылохэрэм зы зэфэхъысыжъ уагъэшшы — дунэе дипломатическэ ыкӀи экономическэ шылаклэм пэрыт позициехэр шыубытыгъэнхэм фӀшӀ Урысыем политикэ пхъашӀэ зэрихъашт, — еІо тарихъ шӀэныгъэхэмкӀэ докторэу, профессорэу, партиёу «Единэ Россиём» и Адыгэ региональнэ кьутамэ и Региональнэ политсовет инахыжъхэм я Советэу шы-зэхъагъэм итхаматэу Бэджэнэ Муратэ.

БЕЛОВ Тимофей.

ГЪОГУ ХЪЫЗМЭТЫР

МылӀкур нахъыбэмэ, гъогухэри нахъ дэгъуштых

Ащ апэ тыгу кыгъэкӀыжыкыгъэ гъогухэр федеральнэхэу, республиканскэхэу ыкӀи муниципальнэхэу зэрэзэхушыхъафыкыгъэхэр ыкӀи республикэ гъогухэр зэкӀэмкӀи километрэ 1400-рэ Іэпэ-цыпӀэ зэрэхъуэхэрэр. Бюджетым кьышчыдалыгъыгъэ ахъщэр зэрэгошыжыгъэшт шыкӀэм тыщи-гъэгъуазэзэ Хызыр кьызыриуа-гъэмкӀэ, сомэ миллион 741-рэ мин 469,8-у бюджетым шагъэнэ-фагъэм хагъэкӀыжыкыгъэ ыпэрэ илӀэсхэм гъогу хъызмэтым пае бюджет чыфэу «Адыгеяавто-дорым» кьаІихыгъэгъэ сомэ миллиони 183-р. Джащ фэдэу а ахъшэм кьыдыхалыгъагъ гухэлъ гъэнэфагъэ зилӀ программэу «Урысыем и Кьыбл» зыфилорэм игъэцӀэкӀажыын Адыгеир зэрэхлэжъэрэ мылӀку Іахъэу сомэ миллион 43-рр.

— Мы программэм тегъэпсы-кыгъэу станицэу Даховскэм дэжкӀэ лъэмыджыкӀэ шытэгъэпсы, ащ кьышчыулагъэу километри 3,6-рэ зыкӀыхъэгъэ гъогу Іахыым игъэкӀажыын гъэрэкӀо тыфе-жъагъ, — кьелуатэ Хызыр. — Лъэмыджыр кьэкӀошт илӀэсым ттынэу тэгъэнафэ ыкӀи сомэ миллион 43-у республикэ бюджетым кьытӀупшырэр ар ухыжыгъэным ыкӀи ащ екӀоллапӀэу илӀэхэр гъэпсыгъэнхэм пӀудгъэ-хъашт. Ащ нэмыкӀэу, кьэсӀогъэ гъогу километрэ пчъагъэм игъэ-кӀажыын лыгъэкӀотэгъэным фӀшӀ мы илӀэсым федеральнэ бюджетым сомэ миллиони 170-рэ кьыт-фитӀупшыным тышэгугъы.

Гъогу фондым тегъэпсыкы-гъэу кьафатӀупшышт бюджет ахъшэмкӀэ мыгъэ гъогу километрэ 82-рэ агъэцӀэкӀажыкыгъэ. «Ар ба е макӀа» пломэ, узэрыгъозэн фэе шапхъэхэри шылӀэх. Гъогухэм агъэцӀэкӀажыын ехыллӀэгъэ федеральнэ шапхъэхэм зэрагъэнафэрэмкӀэ, республикэ гъогу километрэ 1400-м шыцэу илӀэс кьэс километрэ 236-рэ агъэцӀэкӀажыын фае. Ау ахъщэр зэримыкӀурэм кьыхэкӀэу, мыгъэ километрэ 82-рэ нахъыбэ агъэтэрэзыжыын алъэкӀыштыт. Арэу шытми, блэ-кыгъэ илӀэсхэм зэрэгъэпсыгъа-гъэм нахъ дэгъоу а Іофыр мы

Мэхъанэу ялэмкӀэ автотранспортыр зыщы-зекӀорэ гъогухэр купишчэу гошыгъэх: федеральнэхэр, республикэ ыкӀи муниципальнэ гъогухэр. Федеральнэ гъогухэм яшын, ягъэ-цӀэкӀажыын, ялыгъын пӀэхуышт мылӀкур федеральнэ гупчэм кыкӀэу гъэпсыгъэмэ, республикэ гъогухэм апӀэхуыштыр республикэ бюджетым кьыхэкӀы, муниципальнэ гъогухэр муниципальнэ бюджетым имылӀкыкӀэ агъэпсых, агъэцӀэкӀажыкыгъэ.

ЫпӀэкӀэ шылӀэгъэ Гъогу фондир зызэхагъэ-кыжыгъэм кьышчыулагъэу гъогухэм ягъэцӀ-кӀажыын мылӀкоу пӀэуагъахъэрэр бӀкӀэ нахъ макӀэ хуыгагъэ ыкӀи гъогухэм язытет хэлшыкӀэу кыкӀичыгъагъ. Ахъщэр зэримыкӀурэр ары агъэцӀэкӀажыкыгъэр нахъ макӀэ хуызэ, шапхъэхэм атетэу гъэтэрэзыжыкыгъэн фэе гъогу километрэ пчъагъэр ренэу нахъыбэ зыкӀэхуыштыгъэр.

Зытет шыпкыкӀэр занкӀэу кьӀӀолон хуымэ, Уры-сыер ренэу ушэтын горэхэм ахэкӀырӀ. Зыпкы иуцагъэу кьыпшыхъурэ шыкӀэр нахъышӀоу агъэпсынэу алозэ аукошӀы, илӀэс зэкӀэлъыкӀо-хэм хэхъоныгъэу тшӀын фэягъэхэр нахъ макӀэ

зэрэхъуыгъэхэр кьызагурылӀожькӀэ ары нылӀ ыпэрэ шыкӀэм кьызыфагъэзэжырэр. Джащ фэдэу хуыгъэ Гъогу фондымкӀи. Джы кьагуры-лӀожыкыгъэ, икӀэрыкӀэу ар зэхъэжыкыгъэным ехыллӀэгъэ закон блэкыгъэ илӀэсым ашти, 2012-рэ илӀэсым тельтэгъэ бюджетым Гъо-гу фондым пӀэуагъэхъашт мылӀкур хэушыхъа-фыкыгъэ статьякӀэ хагъэуцагъ. Мы илӀэсым тельтэгъэ республикэ бюджетым зэригъэна-фэрэмкӀэ, гъогухэр гъэпсыгъэнхэм, гъэцӀ-кӀажыкыгъэнхэм, Іыгыгъэнхэм апӀэуагъэхъа-нэу агъэнэфагъэр сомэ миллион 741-рэ мин 469,8-рр. Ар гъэрэкӀо алэ кьырагъэхъанэу агъэ-нэфэгагъэм фэдитӀум ехыукӀэ нахъыб плӀоми хуышт.

Сыдэуштыр республикэ бюджетым имылӀку алэ кьырагъэхъашта, сыдырэ лъэныкӀохэм апӀэуагъэхъашта, километрэ тхъапша мы илӀэ-сым агъэцӀэкӀажыкыгъэ, гъогухэм язытет хэл-шыкӀэу нахъышӀу хуышта? А упӀэхэм яджэуап зэдгъашӀэ тшӀоигъоу джырӀблагъэ «Адыгея-автотдорым» тышылагъ, ащ ипачэу ГусэрыкӀо Хызыр гушылӀэгъу тшыгъэ.

илӀэсым шытышт. ГушылӀэм пае, 2006-рэ илӀэсым зэкӀэмкӀи гъогу километрэ 49-рэ нылӀп зэтыра-гъэпсыхъажыын алъэкӀыгъагъэр. Джащ фэдэу шӀолгыритӀоу шыт гъогухэр краскэ фыжкӀэ лини-шчэу зэхэгъэлыкыгъэнхэ фаеу шыт нахъ мышлӀэми, гъогум ыгу-зэгукӀэ зы гъэтхыгъэ фашлӀыти, Іофыр ащ шауыштыгъ. Джы гъогурыкӀоныр шынэгъончъэу шытыным ишапхъэхэм ыкӀи стан-дартхэм зэрагъэнафэрэм тетэу гъогухэм ягъэцӀэкӀажыын анаӀэ тырагъэтышт.

— Мы илӀэсым Теуцожь рай-онымкӀэ псыхъоу Псэжыпсэ тель лъэмыджэу зэфэтшыгъагъэм игъэкӀажыын тыфежъышт, — лъэ-гъэкӀуатэ икӀэІотэн «Адыгеяав-тотдорым» ипачэ. — Тыгъургъой дэжкӀэ тель лъэмыджэу кьефэ-

хыгъагъэри, мы зыцӀэ кьесІуа-гъэри Краснодар псылгыпӀэр ашӀы зэхъум агъэпсыгъагъэх, яшлӀыкӀэи зэфэдагъэх. Тыгъур-гъой дэжкӀэ тельыр кьызефэ-хым, мыдрэ лъэмыджри псынкӀэу тыушлӀэкӀугъагъэ, ишынэгъон-чъагъэ уимыгъэрэзэнэу комисси-ем ыгъэуныфэи, ар зэфэтшылагъагъ. Джы проект-сметэ зэхэгъэуца-гъэ тӀи, ащ ишӀын мы илӀэсым сомэ миллион 70-рэ пӀудгъэ-хъашт, кьэкӀошт илӀэсым ттынэу тэгъэнафэ.

Хызыр кьызыриуагъэмкӀэ, республикэ гъогухэм ягъэцӀэкӀажыын зэкӀэмкӀи сомэ миллион 230-рэ пӀэуагъэхъашт. Сыдэу-шчэу ар алэ кьырагъэхъашта, агъэцӀэкӀажыкыгъэ чыпӀэхэр сыдэу-шчэу агъэнэфыштха зыфӀпӀо-штымкӀэ теупчыгъ. Кьызыриуа-

гъэмкӀэ, гъогурыкӀоныр шынэгъончъэу шытынымкӀэ МВД-м иорган ягъусэу комиссиэ зэхэ-шшъ, илӀэс кьэс а шыкӀэм те-тэу гъогухэр аушлӀэкӀух, нахъ па-сэу агъэцӀэкӀажыкыгъэнхэ фаехэр агъэуныфых ыкӀи ахэм яхыллӀэ-гъэ зэфэхъысыжъхэм атегъэпсы-кыгъэу мылӀкур зыпӀэуагъэ-хъаштыр агъэнэфах. Ау бюджет мылӀкур узыфаем фӀбгъэшшӀо-шэнэу, подрядчикыр узэрэфаеу кьыхъпхынэу шытӀ. Федеральнэ шапхъэхэм зэрагъэнафэрэмкӀэ, конкурс шыкӀэ хэмылӀэу под-рядчикхэр кьыхъпхынхэ уфитӀ.

— Гъогухэм ягъэцӀэкӀажыын зыдиштӀэн фэе шапхъэхэр тэ зэхэдгъэуцагъэхэу, заказхэр зы-фагъэшшӀошӀт подрядчикхэм якъыхъхын ехыллӀэгъэ конкур-сыр Адыгэ Республикэм финанс-

хэмкӀэ и Министерствэ зэхэщэ. А ІофшӀэныр джы рекӀокы, гъэ-тхапэм ыкӀэхэм адэжъ нафэ кьэ-хуыштых конкурсым текӀоныгъэр кьышчыдзыкыгъэ подрядчикхэр. Тыфэягъ тэ нахъ тшӀэхэу ыкӀи цыхъэ зыфэтшыхъэрэм текӀоны-гъэр кьыдахынэу. Арэуштыр зы-кӀасӀорэр электроннэ шыкӀэм те-тэу конкурсыр зэрэзэхъагъэм ишӀуагъэкӀэ, ащ хэлажъэхэрэр осэ закьор ары нылӀп зэрэзэнэ-кьокъухэрэр. Ахэм техникэмкӀэ, цыф кӀуачӀэхэмкӀэ, нэмыкӀэхэмкӀэ амалэу илӀэхэр кьэгъэлыгъогъэнхэ фаеу шап-хъэхэм зэрамыгъэнафэрэр ары заказыр тэрэзэу зыфэмыгъэцӀ-кӀэштхэм алуӀэу кьызыкӀыхэ-кӀырэр.

Хызыр кьызыриуагъэмкӀэ, гухэлъ гъэнэфагъэ зилӀ програм-мэу «Урысыем и Кьыбл» зыфи-лорэм республикэ бюджетыр зэрэхлэжъэрэ ахъщэ Іахъри зэрэ-дыхэтэу, гъэрэкӀо республикэ гъогу хъызмэтым зэкӀэмкӀи пӀэ-уагъэхъагъэр сомэ милли-он 288-рр. Мыгъэ ар миллион 741,5-рэ Іэпэ-цыпэм лыкӀэхъэ. Арышъ, мыбэшхоми, республикэ гъогухэм язытет мыгъэ нахъ дэгъоу зэрагъэпсыштым уицыхъэ тебгъэлыын плӀэкӀышт. Тигушы-Іэгъу хигъэунэфыкыгъэ ІофшӀэн-хэм ядэгъугъыи, пӀалъэхэми, нэ-мыкӀ лъэныкӀохэми пхъашӀэу зэралышлӀыштыр, бюджет мылӀ-кум игъэфедэн шӀогъэ икӀу кье-гъэтыгъэным анаӀэ зэрэтырагъэ-тыштыр.

СЭХЪУТЭ Нурбий.

Зэхэзыщәгъхэр:
Адыгэ Республикэм
и Къэралыгъо
Совет — Хасэр,
иминистрэхэм
я Кабинет

КъыдыгъжыкӀыр:
Адыгэ Республикэм
лӕпкӀы ИофхэмкӀэ,
ІэкӀыб къэралхэм
ащыпсӕурӕ тилъеп-
къӕгъухэм адырӀэ
зӕпхыныгъэхэмкӀэ
ыкӀи къӕбар жъу-
гъэм иналхэмкӀэ
и Комитет
Адресыр: ур. Кре-
стьянскӕр, 236

**Редактор
шӕхӕлӕр**

**ДЭРБЭ
ТИМУР**

**Редакциер
зӕдӕшӕлӕр:**
385000,
кӀ. Мыекъуапӕ,
ур. Первомайскӕр,
197.

Телефонхэр:
приемнӕр:
52-16-79,
редактор шӕхӕлӕм
иагӕр:
гуадзӕр:
52-49-44,
редактор гуадзӕр-
пшӕдӕкӀыжӕ зы-
хыӕрӕ секретары:
52-16-77.
E-mail:
adygvoice@mail.ru

**Зыщӕушыхъаты-
гъӕр:**

Урысые Федерацием
хӕутыгъ ИофхэмкӀэ,
телерадиокъӕтын-
хэмкӀэ ыкӀи зӕлбы-
ІӕсыкӀэ амалхэмкӀэ
и Министерствӕ
и Темуыр-Кавказ
чыпӀэ гъӕлоры-
шӕлӕл, зӕраушыхъа-
тыгъӕ нӕмӕрыр
ПИ №10-3892

Гъӕзетым кыхиу-
тыхӕрӕм мыштып-
къагъӕу къахӕфӕ-
хӕрӕмкӀэ кӕззыт-
хыгъӕхэм пшӕдӕ-
кӀыжӕ ахы. Къа-
тхӕхӕрӕмрӕ гъӕзе-
тым шылажӕхӕр-
рӕмрӕ яеплъыкӀэ
зӕтемыфӕн ылъӕ-
кӀышт. Гъӕзет-
еджӕхэм кыт-
фагъӕхыӕр тхы-
гъӕхӕр зӕхӕтфы-
хӕрӕп ыкӀи кӕз-
зытхыгъӕхэм
алӕкӀӕдӕхъа-
жыӕхӕрӕп.

Зыщӕушӕтырӕ
ОАО-у
«Полиграф-ІОГ»,
385000,
кӀ. Мыекъуапӕ,
ур. Пионерскӕр,
268

**Пчӕагъӕр
3560
Индексхэр
52161
52162
Зак. 541**

Хӕутыным
узшыкӀӕтхӕнӕу шыгъ
уахъӕр
Сыхъатыр 18.00
Зыщӕушӕтырӕ
уахъӕр
Сыхъатыр 18.00

ОБЩЕСТВЕННЭ ЗЭХАХЪЭХЭМРЭ ЕПЛЪЫКІЭХЭМРЭ

Зэгурылохэрэр нахъышлоу зэдэлажъэх

**Тиреспубликӕ иобщественнӕ движениеу «Адыгэ Хасэм» инахъыжъхэм ясоветрӕ Мыекъуапӕ икӕз-
зӕкъ отдел иллыкӀохэмрӕ язӕлукӀэ Иофыгъо макӀӕп
къыщӕлӕтыгъӕр. Зӕхӕхъэм республикӕм ихӕбзӕ
къулыкъушӕхӕри хӕлӕжъагъӕх.**

Адыгэ Хасэм инахъыжъхэм
ясовет итхъаматӕу Хъунӕго Чӕти-
бӕ зӕхӕхъэм мӕхъӕнӕ ин ритыгъ.
Адыгӕхӕмрӕ кӕззӕкхӕмрӕ респуб-
ликӕм шыздӕпсӕух. ЛӕпкӀы Ио-
фыгъохӕр агъӕцакӀӕх зыхъукӀӕ,
шыӀыныгъӕм еплъыкӀӕу фырыӕм
изакъоп къыдалыгъӕрӕр. Шӕн-хӕ-
бзӕ уцугъӕхӕр адыгӕхӕми кӕз-
зӕкхӕми яӕх. ЛӕпкӀыхӕр зӕгуры-
лохӕу зӕдӕпсӕунхэм пӕе унӕшӕо
хъыгъӕхӕр зӕдашӕынхӕ фӕе. Та-
рихъым ехыллӕгъӕ кӕбархӕм
яшыпкъапӕ зӕрагъӕшӕным фӕшӕ
шӕныгъӕлӕжъхӕр Иофым кыха-
гъӕлӕжъштых, акъылӕгъу зӕрзӕ-
фӕжъштыхэм пылбыштых.

Есаулӕу Владимир Удаловыр
Мыекъопӕ кӕззӕкъ отделым иата-
манӕу бӕмышӕу хадзыгъ. Ар
Адыгэ Хасэм къыдилыты, кӕззӕкъ
Иофыгъохӕр зезыхъхӕрӕр зӕхӕхъэм
къырагъӕблӕгъагъӕх. Владимир
Удаловым зӕгъӕпшӕнхӕр ышӕхӕ-
зз, адыгӕхӕмрӕ кӕззӕкхӕмрӕ, зӕкӀӕ
республикӕм ис цыфхӕр зӕгуры-
лохӕу зӕдӕпсӕунхэм мӕхъӕнӕ ин
ритыгъ.

Къалӕу Мыекъуапӕ ыныбжъ
гъӕунӕфыгъӕным, диным епхыгъӕ
тамыгъӕхӕр (къащхӕмрӕ мӕзӕны-
къомрӕ) Адыгеим зӕрӕцагъӕуцу-
хӕрӕм уязӕгъы зӕрӕмыхъуштым,
ащкӀӕ хӕбзӕ шапхӕхӕр зӕраукъо-

хӕрӕм, тарихъыр ныбжыкӀӕхӕм
нахъышлоу ягъӕшӕгъӕным, нӕмыкӀ-
хӕм атегушыӕхӕу зыфежъӕхӕкӀӕ,
зӕгурымылоныгъӕхӕр азыфагу кӕ-
таджӕх. МыщкӀӕ унӕшӕо хъыгъӕ-
хӕр аштӕштых, ахӕр зӕрагъӕцакӀӕ-
хӕрӕм шъушыдӕгъӕгъӕзӕшт.

Мыекъопӕ районым икӕззӕкъ-
хӕм яатаманӕу Владимир Федор-
ченкӕр, культурӕмрӕ СМІ-мрӕ
афӕгъӕзӕгъӕ Николай Старковыр,
Иофшӕным иветеранхӕу Борсӕ
Хъызыр, Къуижъ Казбек, Къуекъо
Аслъанбый, Къӕзӕнӕ Юсыф,
Тхъаркъохъо Юныс, нӕмыкӀхӕри
къӕгушылагъӕх. Адыгэ Республи-
кӕм и Премьер-министрӕ игуадзӕу

Алексей Петрусенкӕмрӕ АР-м
лӕпкӀы ИофхэмкӀӕ, ІэкӀыб къэрал-
хӕм ащыпсӕурӕ тилъепкъӕгъухӕм
адырӀӕ зӕпхыныгъӕхэмкӀӕ ыкӀи
къӕбар жъугъӕм иналхэмкӀӕ и Ко-
митет итхъаматӕу Шӕхъӕлӕхъо Ас-
кӕррӕ упчӀӕхӕм джӕуапхӕр къараты-
жыгъӕх. ЛӕпкӀы Иофыгъоу къалӕ-
тыхӕрӕм хӕшӕыкӀ зӕрафырӕлӕр,
тарихъыр зӕрӕшымытӕу кӕззыгъӕ-
лӕагъо зышӕоигъомӕ зыдымыгъӕ-
хыхыгъӕным мӕхъӕнӕ ратыгъ.

Кӕззӕкхӕмрӕ Адыгэ Хасӕмрӕ
тапӕкӀӕ зӕрзӕдӕлӕжъӕштхӕм яхы-
ллӕгъӕ унашъоохӕр зӕдаштагъӕх.

Сурӕтым итыр: **Алексей Петру-
сенкӕр зӕхӕхъэм кышӕгъушыӕ.**

ИСКУССТВЭМРЭ УАХЪТЭМРЭ

Сурӕтыр шыӀӕныгъӕм къыхехы

**Урысыем исурӕтышӕмӕ я Союз хӕтӕу, Тӕхъутмыкъуае
искусствӕхэмкӀӕ икӀӕлӕцыкӀу еджапӕ икӀӕлӕгъаджӕу
Джастӕ Саидӕ Иофшӕлагъӕ фӕгъӕхыгъӕ кӕгъӕлӕгъӕ-
ныр Мыекъуапӕ къыщӕзӕуахыгъ. Сурӕтхӕм тыкӕззы-
цухъӕрӕ дунаир, цыфмӕ ящӕлӕкӀӕ-псӕукӀӕ къалӕуатӕ.**

Адыгэ Республикӕм исурӕтышӕ-
хӕм я Союз итхъаматӕу Хъуаӕжъ
Рӕмзӕнӕ, Урысыем иаслуженнӕ
артистӕу, Адыгеим инароднӕ арти-
стӕу Пӕрӕныкӕо Чӕтибӕ, сурӕтышӕ
цӕрылоу Бырсыр Абдулахъ, нӕ-
мыкӀхӕри зӕхӕхъэм кышчыгу-
шылагъӕх. Жанрӕ зӕфӕшъхӕфхӕр
ыгъӕфӕдӕхӕзӕ Джастӕ Саидӕ сурӕ-
тӕу ышӕхӕрӕм шыӀыныгъӕр кы-
зӕрауатӕрӕм яеплъыкӀӕхӕр кыра-
лоллагъӕх.

Портрет. А гушыӕм изакъоу зӕ-
фӕхысыжъхӕр зыпшыхӕкӀӕ, Джас-
тӕ Саидӕ сӕнаушыгъӕу хӕлӕыр
къызӕрзӕуиыхӕрӕм уегъӕгушхо.
«КӀӕлӕгъаджъ», «Ным исурӕт»,
«Ветераным исурӕт» зыфилохӕрӕм,
нӕмыкӀхӕми узыӕпашӕ. Благъӕу
узякӀуалӕкӀӕ, цыфхӕр нахъышлоу
къӕошӕлӕжых, анӕгу кӀӕплӕагъо
пшӕоигъом уегъӕгуншысӕ.

Хӕгъӕгу зӕошхом иветеранӕу
Нӕгъуцу Налбый исурӕт псӕ пытым

фӕд. Ветераным ыкӕоу Аслъан
Мыекъуапӕ щӕпсӕу. Ятӕ исурӕт
екӀуалӕи, бӕрӕ еплъыгъ, гукӀӕ дӕгу-
шыӕ шӕоигъоуи кыттыхыгъ.

— Сыпфӕраз, Саид. Тхъауегъӕ-
псӕу! Сӕтӕ исурӕт сшӕогъӕшӕлӕгъон
къодыеп, — Нӕгъуцу Аслъан сурӕ-
тышӕым рӕуагъ.

Нӕужым Тӕхъутмыкъуае шыщ-
хӕр зӕгоуцохи, нӕпӕеплъ сурӕтхӕр
атырахыгъӕх. Якъуаджӕ шыщхӕм
ясурӕтхӕм икӀӕрыкӀӕу яплъыгъӕх.

Хӕгъӕгу зӕошхом иветеранӕу
Кукӕнӕ Зое, Шӕхӕлӕ Хъаджмосӕ,
АкӀӕгъу Махъмудӕ, нӕмыкӀхӕм ясу-
рӕтхӕри лӕгъупхых. ТхӕкӀо цӕ-
рылоу Къуекъо Налбый исурӕт
лӕпкӀы гушшысӕм ухицӕзӕ, илӕс-
хӕр зӕогъапшӕ. Поэтым исекӀокӀӕ-
шыкӀӕхӕр сурӕтым хӕолӕагъох.

Искусствӕм итарихъ кӀӕлӕеджа-
кӀомӕ аригъашӕлӕзӕ, Джастӕ Саидӕ
литературӕу ыгъӕфӕдӕрӕр макӀӕп.
Егъӕджӕнымрӕ шыӀыныгъӕмрӕ зӕ-

рӕзӕпхыгъӕхӕр исурӕтхӕм
къагъӕшӕыпкъӕжы. Тхыль-
хӕм яграфикӕ пыщагъӕуи шы-
тышъ, исӕнӕхъат нахъ ушъом-
бгъугъӕу уахътӕм щегъӕфӕдӕ.

Саидӕ апшӕрӕ еджапӕлӕр Крас-
нодар кышӕиухыгъ, краим шызӕ-
хӕщӕрӕ кӕгъӕлӕгъӕгонхӕм бӕрӕ
ахӕлӕжъагъ. Янӕу Шамсӕт Адыгэ
Республикӕм икультура шызӕлӕа-
шӕ. Ригъӕджӕгъӕ пшынаохӕм
Краснодар, Мыекъуапӕ, нӕмыкӀхӕ-
ми Иоф ашашӕ. Янӕрӕ ыпхъурӕ
лӕпкӀы искусствӕм шлоу фашӕа-
гъӕр къятӕжы.

— Тигуапӕу кӕгъӕлӕгъӕгоным
тепшыгъ, — къалӕуатӕ артист цӕ-
рылоу Пӕрӕныкӕо Чӕтибӕрӕ зӕлӕа-
шӕрӕ сурӕтышӕ-модельерӕу Стла-
шъу Юрӕрӕ. — Саидӕ исурӕт-
хӕр гурылогъошӕлӕх, купкӀӕу яӕм
уегъӕгуазӕ.

— Тизӕхӕхъ хӕлӕжъагъӕхӕм са-
фӕраз. Сурӕт пӕпчъ зыгорӕ кы-
рысӕуатӕ, цыфмӕ алъызгъӕлӕсы
сшӕоигъу, — еӕо Джастӕ Саидӕ.

Сурӕтыр зӕхӕхъэм кышчыты-
рахыгъ.

ГАНДБОЛ. УРЫСЫЕМ И КУБОК

«Кубань» лӕкӀуатӕ, «Адыифыр»...

**«Адыиф» Мыекъуапӕ — «Кубань» Краснодар — 21:37
(12:18, 9:19).
Мӕзаем и 28-м Мыекъуапӕ шыздӕдешӕагъӕх.
Зезыщӕагъӕхӕр: А. Семененко, Я. Стреленый — тӕури
Волгоград шыщых.**

**«Адыифым» щешӕагъӕхӕмрӕ кӕзӕлапчӕм Іӕгуаор пчӕа-
гъӕу зӕрӕдадзӕагъӕмрӕ: кӕзӕлӕпчӕлӕтхӕр: Кожубекова,
Мочалова; ешӕакӀохӕр: Мартыненко — 3, Дьякова — 2,
Аникина — 4, Исаченко — 3, Маслова — 3, Анисимова,
Голова — 1, Куцевалова, Еремченко, Гусакова, Гопи-
енко, Васильева — 2, Коцарева, Малхозова — 3.
«Кубань» щешӕагъӕхӕу кӕзӕлапчӕм Іӕгуаор дӕзыдзӕагъӕхӕр:
Кудряшова — 6, Цвиринок — 5, Ламбевска — 4,
И. Смирнова — 4, Ганичкина — 4, Ильина — 4, Гафоно-
ва — 2, Комарчук — 2, Ордина — 2, Гордилова — 1.**

«Кубань» щешӕагъӕу кӕзӕлап-
чӕм Іӕгуаор дӕзымдзӕагъӕр зы

нӕбгырӕ ныӕп, кӕзӕлӕпчӕлӕтхӕр
Екатерина Варанкинамрӕ Ири-

на Михайлютрӕ хӕтлыгъӕхӕрӕп.

Апӕрӕ такыкӕхӕм пчӕагъӕр зӕ-
рӕлӕыкӀуатӕрӕр тшӕогъӕшӕгъӕо-
ныгъ: 3:3, 4:3, 3:7, 6:7. Ольга Иса-
ченкӕм кӕзӕлапчӕм дахӕу Іӕгуаор
дӕдзӕ — 9:10. ОшӀӕ-дӕмышӕу
Ирина Малхозовар ыпӕкӀӕ илӕыгъ.
Гупчӕм итӕу ухъумакохӕр кызыр-
ринӕкӀыхи, изакъоу кӕзӕлӕпчӕлӕ-
утым екӀугъ, хъагъӕм Іӕгуаор ри-
дзӕгъ — 10:11. Ащ ыуж «Кубань»
иешӕакӀӕ псынӕкӀӕу кыгъӕоты-
жыгъ, «Адыифыр» «зӕбгыры-
зыгъӕу» ешӕу фежъагъ.

ХъаӕкӀӕхӕр хӕпшыкӀӕу нахъ лӕ-
шых, «Адыифыр» атекӀон ылӕкӀы-

штӕу къатӕорӕп. Тигандболисткӕ-
м Иоф зыдашӕлӕжызӕ, зӕхъокы-
ныгъӕхӕр яешӕакӀӕ фӕхъунхӕу тӕ-
гугъӕ.

Урысыем и Кубок икӕыдӕхын
фӕгъӕхыгъӕ зӕнӕкӕокъум «Ады-
ифыр» кыхъызыгъ. «Кубань» итре-
нерхӕм, спортсменкӕхӕм текӀоны-
гъӕр кызырӕдахыгъӕм фӕшӕ та-
фӕгушӕуагъ.

«Адыифыр» суперлигӕм шы-
кӀорӕ зӕнӕкӕокъум хӕлӕжъӕшт. Ауж
къинӕрӕ командиплӕыр куп шӕхъа-
фым шыздӕдешӕштӕу кытауагъ,
ау «Кировчанкӕр» Урысыем изӕ-
нӕкӕокъу хӕкӀыжыгъӕу кӕбар зӕ-
хӕтхыгъ. Мы мӕфӕ благъӕхӕм кӕз-
нӕфӕшт «Адыифыр» зыщешӕшт
купыр.

НӕкӀубгъор зыгъӕхъазырыгъӕр ЕМТӀЫЛӒ Нурбий.